

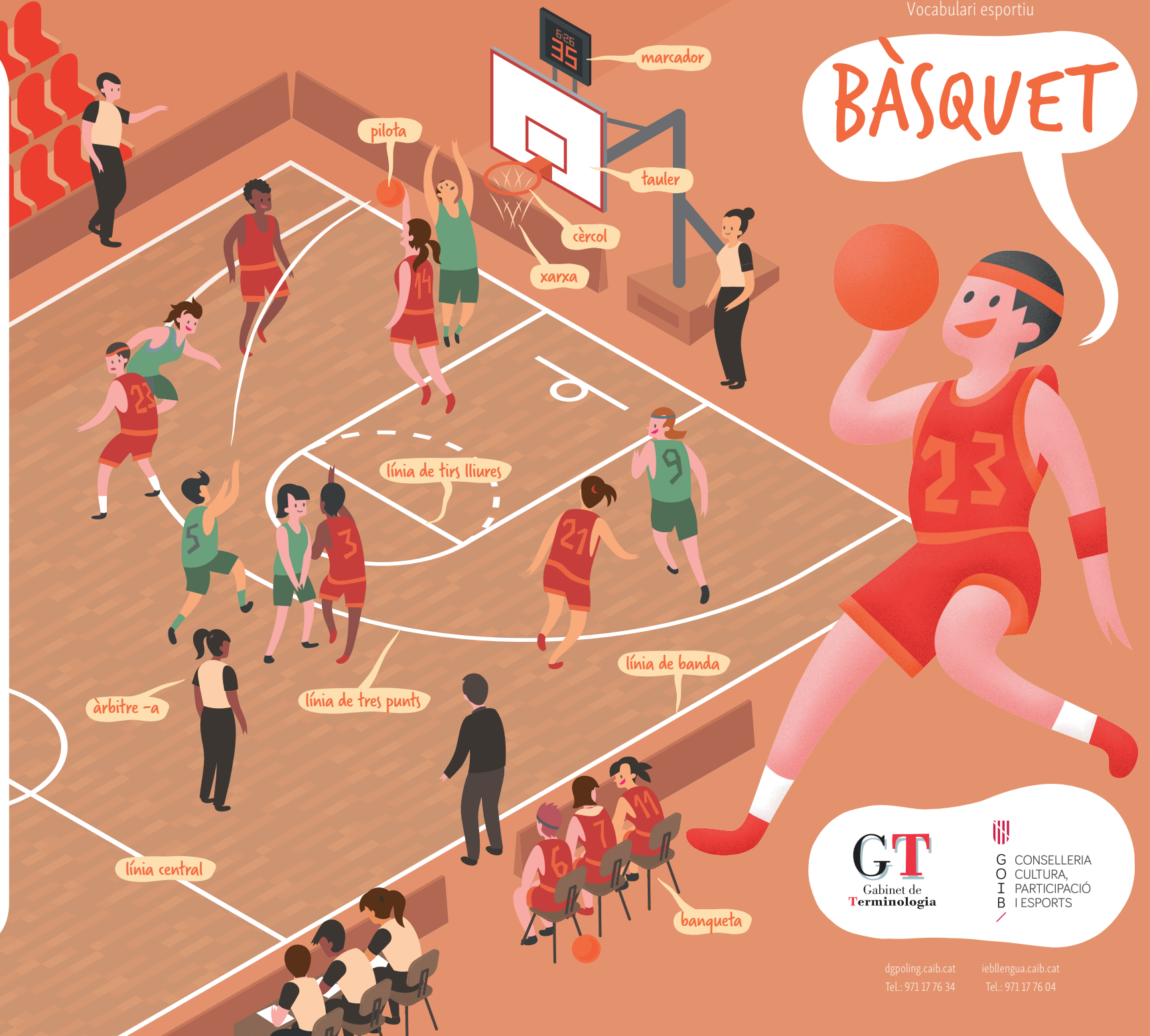
BÀSQUET

Esport practicat entre dos equips, amb cinc jugadors cadascun sobre la pista, que cerquen fer el màxim de punts introduint una pilota amb les mans dins una cistella defensada per l'equip contrari.

El terreny de joc, una pista habitualment coberta, de sòl dur i lliure d'obstacles, té unes dimensions de 24 a 28 m de llarg i de 13 a 15 m d'ample. Les cistelles se situen al centre de les dues bandes més curtes.

Cada partit és dirigit per dos o tres àrbitres i controlat per uns auxiliars o oficials de taula que fan tasques d'anotació i cronometratge. El partit es divideix en quatre parts de 10 minuts de temps real de joc, amb un descans de 2 minuts després del primer i tercer temps, i un de 10 minuts després del segon temps, a més de possibles pròrrogues de 5 minuts en cas d'empat.

Té moltes regles, que són revisades sovint amb l'objectiu de donar al joc dinamisme i velocitat, i fer-lo atractiu per a l'espectador. Les competicions internacionals es regeixen pel reglament internacional, que fixa la Federació Internacional de Bàsquet (FIBA). Aquest reglament és utilitzat a Europa i difereix lleugerament de les normes del bàsquet nord-americà.

BÀSQUET

GT
Gabinet de
Terminologia

G CONSELLERIA
O CULTURA,
I PARTICIPACIÓ
B I ESPORTS

dgpoling.caib.cat
Tel.: 971 17 76 34

ieblengua.caib.cat
Tel.: 971 17 76 04

agafada; retenció illegal / *agarrada; agarre; agarrón / holding*. Falta consistent a impedir l'acció d'un adversari subjeçant-lo amb les mans o els braços.

agafar un rebot / *rebotear / to clear-the-boards; to rebound*. Recuperar la pilota durant el moviment lliure resultant d'un impacte contra el cercol o el tauler, com a conseqüència d'un llançament fallat.

aler -a / *ala; alero / forward*. Jugador que, en la fase d'atac, se situa inicialment a les zones laterals de la pista de joc.

aler-pivot | alera-pivot / *ala-pivot / power forward*. Jugador que combina les funcions d'aler i les de pivot segons les necessitats del joc.

anotador -a / *anotador / scorekeeper*. Auxiliar de taula que té la funció d'emplenar l'acta de partit.

aparell de 24 segons / *dispositivo de 24 segundos / 24-second device; shot clock*. Relotge amb un sistema de compte enrere que s'utilitza per cronometrar els períodes de 24 segons.

àrea restringida; zona de 3 segons; zona restringida / *área restringida / 3-second area*. Àrea pròxima a cadascuna de les cistelles, delimitada per la línia de fons, la línia de tirs lliures i les dues línies que uneixen la primera amb la segona.

arrencada / *arrancada*. Acció de posar el cos en moviment de manera ràpida amb l'impuls d'un peu per obtenir la màxima velocitat.

atac / *ataque / attack*. Acció que emprèn l'equip en possessió de la pilota destinada a encistellar.

atacant / *atacante / offensive player*. Esportista o equip que emprèn una acció que té com a finalitat puntuar.

auxiliar de taula; oficial -a de taula / *auxiliar de mesa; oficial de mesa / table official*. Persona encarregada de registrar les dades referents al desenvolupament del partit i de controlar el temps de joc.

base / *base / point guard*. Jugador que, especialment en atac, dirigeix el joc de l'equip.

bàsquet; cistella / *canasta / basket*. Acció i efecte d'encistellar.

bloqueig / *bloqueo / block*. Obstrucció d'un o més jugadors a un adversari per facilitar que un company d'equip quedi lliure del marcatge d'un defensor o per evitar que un contrari recuperi la pilota.

camp d'atac; zona d'atac / *zona de ataque / fore court; front court*. Part del terreny de joc compresa entre la línia de fons situada darrere la cistella de l'equip adversari i la línia central.

camp de defensa; zona de defensa / *zona de defensa / back court*. Part del terreny de joc compresa entre la línia de fons situada darrere la cistella pròpia i la línia central.

camp enrere / *campo atrás / over and back*. Infracció que comet l'equip amb el control de la pilota en fer-la passar de la seva zona d'atac a la seva zona de defensa.

cercle central / *círculo central / centre circle*. Cercle d'1,80 m de radi, situat al centre del terreny de joc.

cinquena falta / *quinta falta / fifth foul*. Falta que fa cinc en el còmput d'infraccions d'un jugador, per la qual és obligat a abandonar el joc.

cistella / *canasta / basket*. Conjunt de suport, tauler, cercol i xarxa col·locat darrere cadascuna de les línies de fons equidistantment dels extrems d'aquestes.

cistella de tres punts; cistella triple; triple / *canasta triple; triple / three-points field goal*. Cistella aconseguida des de dins la zona de cistella de tres punts.

cop de dits / *palmeo / tap-in; tip-in*. Cop pegat a la pilota amb els dits d'una o dues mans per introduir-la dins la cistella.

costat d'ajudes; costat feble / *lado débil / help side; weak side*. Zona del terreny de joc allunyada de la pilota i on hi ha generalment menys jugadors en un moment determinat.

costat fort / *lado fuerte / strong side*. Zona del terreny de joc on es juga la pilota i on hi ha generalment més jugadors en un moment determinat.

cronometrador -a / *cronometrador / timekeeper*. Persona encarregada de mesurar la durada d'un partit o alguna circumstància del seu desenvolupament, com ara les interrupcions de joc, el temps d'exclusió de jugadors o el temps de possessió de la pilota.

defensa / *defensa / defence*. Acció estratègica destinada a impedir o dificultar l'atac de l'equip contrari.

defensa de zona / *defensa en zona / zone defence*. Sistema de defensa basat en una disposició ordenada dels jugadors, els quals, d'acord amb la posició de la pilota, cobreixen de manera sincronitzada una determinada àrea de la pista.

defensa individual; defensa d'home a home / *defensa hombre a hombre; defensa individual / man-to-man defence*. Tàctica defensiva que consisteix a fer que cada jugador marqui un atacant.

dobles / *dobles / double dribble*. Infracció que comet un jugador quan fa botar la pilota simultàniament amb les dues mans o continua el driblatge després d'haver-se aturat amb la pilota agafada.

driblar / *driblar; regatear / to dribble*. Córrer fent botar la pilota i esquivant els contraris.

driblatge / *dribbling / dribble*. Acció i efecte de driblar.

encistellador -a; anotador -a / *anotador / scorer*. Jugador que encistella.

encistellar; fer bàsquet / *enestar / to score*. Introduir la pilota dins la cistella.

entrar (a cistella); penetrar / *penetrar / to drive*. Internar-se ràpidament, un jugador que té el control de la pilota, cap a la cistella contrària tot esquivant l'acció defensiva de l'equip adversari, per intentar puntuar.

escorta / *escolta / guard*. Jugador que combina les funcions d'aler i de base segons les necessitats del joc.

esmaixada; mat / *mate / dunk*. Acció i efecte d'introduir la pilota amb força de dalt a baix dins la cistella.

falta personal; personal / *falta personal / personal fault*. Falta que comet un jugador que obstrueix l'acció d'un adversari a través d'un contacte físic antireglamentari.

finta / *finta / feint*. Moviment que fa un jugador en defensa o en atac amb la intenció d'enganyar el jugador que el marca, a fi d'alliberar-se'n.

ganxo / *gancho / hook shot*. Llançament fet de costat amb el braç arquejat per damunt el cap.

llançament; tir / *lanzamiento; tiro / shot*. Acció i efecte d'impulsar la pilota cap a la cistella.

lluïta / *lucha / held ball*. Situació en què dos adversaris tenen les mans sobre la pilota i forcegen durant un cert temps per aconseguir-la.

marcatge / *marcaje / guarding; marking*. Acció i efecte d'un jugador o un conjunt de jugadors de seguir de prop els moviments d'un o més adversaris per impedir-los al màxim la participació en les accions ofensives del seu equip.

pantalla / *pantalla / screen*. Acció ofensiva en què un jugador obstrueix amb el cos l'acció d'un contrari, situant-se de tal manera que protegeix i facilita el llançament a cistella d'un company d'equip.

passada / *pase / pass*. Acció i efecte de fer arribar la pilota a un company d'equip.

avançada. Passada en què es llança la pilota per davant un company d'equip.

baixa. Passada en què la pilota no sobrepassa l'altura del pit.

bombada. Passada per damunt els defensors en què la pilota descriu un arc en la seva trajectòria.

curta. Passada entre dos jugadors situats a poca distància.

de beisbol. Passada llarga que es fa amb una mà i per damunt el cap, semblant al llançament propi del beisbol.

de dues mans. Passada que es fa amb les dues mans.

de ganxo. Passada que es fa de costat amb el braç arquejat per damunt el cap.

de mà a mà. Passada que es fa donant la pilota a un company d'equip molt pròxim.

de pit. Passada que es fa estenent els braços cap endavant a l'altura del pit.

de sortida. Passada que fa un jugador immediatament després d'agafar un rebot defensiu per començar un contraatac.

d'una mà. Passada que es fa amb una mà.

en diagonal. Passada en què la pilota és llançada en diagonal.

en suspensió. Passada que es fa en el moment de màxima elevació d'un salt.

llarga. Passada feta a un company que es troba a una distància considerable.

per l'esquena. Passada que es fa inclinant el tronc cap endavant i desplaçant la mà lateralment per darrere l'esquena.

picada o passada en picat. Passada en què la pilota bota a la pista a mig camí entre el passador i el receptor.

rodada. Passada en què la pilota rodola pel terreny de joc.

sobre l'espatla. Passada que es fa d'esquena i per damunt l'espatla.

passes; passos / *pasos / travelling*. Infracció comesa per un ju-

gador quan fa més d'una passa amb la pilota a la mà o més de dues durant l'acció d'entrar a encistellar.

peu de pivot / *pie de apoyo; pie de pivote / pivot foot*. Peu que el jugador en possessió de la pilota ha de mantenir en contacte amb el terra i sobre el qual es gira en fer un pivot.

pivotar / *pivotar / to pivot*. Fer, el jugador en possessió de la pilota, un moviment consistent a desplaçar un peu en una o més direccions, girant sobre l'altre peu, que fa d'eix, amb l'objectiu de protegir la pilota de l'acció d'un defensor.

porta enrere / *puerta atrás / back door; backdoor play*. Jugada ofensiva en què un atacant corre cap a la cistella per darrere el defensor que el marca.

rebot / *rebote / rebound*. Acció consistent en la recuperació de la pilota després que aquesta ha topat contra el cercol o el tauler, en un llançament fallat.

rebotador -a / *reboteador / rebound man; rebounder*. Jugador que es caracteritza per la seva habilitat en la recuperació de rebots.

rebotejar / *rebotear / to clear-the-boards; to rebound*. Forcejar, dos o més jugadors, per aconseguir la pilota després que aquesta ha botat al cercol o al tauler.

revés / *reverso / reverse; roll*. Canvi de direcció en què l'atacant gira sobre si mateix i dona l'esquena al jugador que el marca.

safata; tir en safata / *bandeja; tiro en bandeja*. Tir efectuat impulsant o deixant caure la pilota amb la mà plana, començant l'acció des de davall la cistella.

servei / *saque / inbound pass; pass-in; throw-in*. Acció de posar en joc la pilota des de fora del terreny de joc, passant-la a un company d'equip.

sobrecarregar / *sobrecargar / to overload the zone*. Cobrir una zona del camp d'atac amb més moviment de la pilota i amb més atacants.

sobrecàrrega / *sobrecarga / overload*. Acció i efecte de sobrecarregar.

tap / *tapón / tap; tip-in*. Obstrucció de la pilota que fa un defensor en el moment que un atacant la llança.

temps mort / *tiempo muerto / timeout*. Interrupció de joc d'una durada màxima de 50 segons que sol·licita l'entrenador, principalment per donar instruccions als jugadors, o ordenada per l'àrbitre en cas de necessitat.

terreny de joc; camp de joc; pista de joc / *cancha; pista de juego; terreno de juego / field of play; floor; playing court*. Superfície rectangular i dura, lliure d'obstacles, les dimensions de la qual oscil·len entre 24 i 28 m de llargada i 13 i 15 m d'amplada, destinada a jugar a bàsquet.

tir lliure / *tiro libre / free shot*. Llançament efectuat per un jugador des de la línia de tirs lliures, sense obstacles entre ell i la cistella, concedit per l'àrbitre com a conseqüència d'una falta.

xiulet / *silbato / whistle*. Instrument que produeix un so agut i continu, utilitzat per assenyalat els fets de l'àrbitratge.